

OBSAH

ÚVODEM	7
I. VÝZNAM POČÁTEČNÍHO VYUČOVÁNÍ RUSKÉMU JAZYKU A JEHO SPECIFICKÉ ZVLÁŠTNOSTI	11
1. Význam a místo	11
2. Cíle a úkoly	14
2.1 Komunikativní zaměřenost	16
2.2 Specifičnost výuky reálií	19
2.3 Zřetel ke zvukové stránce českého jazyka	21
3. Specifičnost podmínek výuky	24
3.1 Neurofyzilogické předpoklady žáků	24
3.2 Psychologické předpoklady žáků	25
3.3 Pedagogické předpoklady učitelů	26
4. Vyučovací metody a organizační formy práce	27
5. Funkce názornosti	29
II. VÝVOJ METODICKÝCH KONCEPCÍ POČÁTEČNÍHO VYUČOVÁNÍ RUSKÉMU JAZYKU V ČSSR	33
1. Metodické koncepce v českých učebnicích ruštiny z let 1945—1980	33
1.1 „Učme se rusky“ K. Hanuše (1945)	33
1.2 „Ruština pro školy I. stupně (1946—1947)	36
1.3 „Květen — Máj“ K. Hanuše a V. Schmitta (1948)	36
1.4 „Družba“ E. Ciprové a kol. (1948)	41
1.5 „Russkij jazyk“ F. Malíře a kol. (1950)	44
1.6 „Russkij jazyk“ M. Novotné a kol. (1953)	46
1.7 „Russkij jazyk“ M. Novotné a F. Malíře (1962)	48
1.8 „Russkij jazyk“ M. Novotné (1973)	51
2. Metodické koncepce ve slovenských učebnicích ruštiny z let 1955—1980	55
2.1 Koncepce uplatňovaná ve 4. ročníku všeobecně vzdělávacích škol (1955—1960)	55
2.2 Koncepce uplatňovaná ve 4. ročníku dvanáctiletých středních škol (1960—1962)	58
2.3 Koncepce uplatňovaná ve 4. ročníku základních devítiletých škol (1962—1980)	60
3. Experimentální koncepce českých autorů	63

3.1	Koncepce V. Cíchy	63
3.2	Koncepce M. Hály	65
3.3	Koncepce F. Malíře	66
3.4	Koncepce A. Vinšálka	67
3.5	Srovnání koncepcí sub. 3.1—3.4	69
III. SOUČASNÝ STAV POČÁTEČNÍHO VYUČOVÁNÍ RUSKÉMU JAZYKU V ČSSR A V NĚKTERÝCH SOCIALISTICKÝCH ZEMÍCH		71
1.	Metodické pojetí v 5. ročníku československé základní školy a výsledky jeho výzkumného ověřování	71
2.	Metodické pojetí ve 3. ročníku škol s třídami s rozšířeným vyučováním jazyků	91
3.	Metodická pojetí počátečního vyučování v sousedních socialistických zemích	97
3.1	NDR	97
3.2	PLR	99
3.3	BLR	102
3.4	MLR	105
IV. TEORETICKÉ ZÁKLADY POČÁTEČNÍHO VYUČOVÁNÍ RUSKÉMU JAZYKU		109
1.	Vztah mateřského a ruského jazyka	109
1.1	Aspekty pozitivního transferu	112
1.2	Vliv interlingvní interference	114
2.	Vztah a pořadí zvukové a grafické stránky	117
2.1	Tzv. „úvodní ústní kurs“	118
2.2	Tzv. „ústní anticipace“	121
2.3	Vztah čtení-psaní	122
3.	K otázce teoreticky možných variant	123
4.	Didaktická podstata nového modelu vyučování (učení) azbuce a počátečnímu čtení	125
4.1	Základní rysy nového modelu	126
4.2	Hlavní fáze nácviku azbuky	126
4.3	Pořadí a dávkování písmen	128
4.4	Úloha čtecích pravidel	129
5.	Specifika práce na školách s třídami s rozšířeným vyučováním jazykům	130
	Závěry	132
	Literatura	140
	Resumé	149
	Přílohy	156